Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
De heer E. Wiebes
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Woerden, 27 oktober 2017

Betreft : Reactie Nederland ICT op internetconsultatie wijziging van de Mededingingswet in verband met wijziging van de bepalingen over markt en overheid.
Kenmerk : DVR

Geachte heer Wiebes,

Graag reageren wij op de voorgestelde wijziging van de Mededingingswet in verband met wijziging van de bepalingen over markt en overheid. Als vertegenwoordiger van de ICT sector in Nederland zien wij dat overheden op twee manieren waarop de overheid met de markt concurreert. Door zelf ontwikkelde producten en diensten commercieel aan te bieden en door middel van inbesteding.

Overheidsorganisaties ontwikkelen soms ICT producten of diensten voor eigen gebruik. Het mag echter nooit zo zijn dat deze organisaties vervolgens deze producten of diensten commercieel in de markt zetten. Ook niet internationaal. Als een overheid van mening is dat er een marktpotentie is voor een zelf ontwikkeld product, dan moet deze of aan de markt worden aangeboden zodat een marktpartij het commercieel kan aanbieden, of er moet een aparte, commerciële entiteit worden opgezet die los staat van de overheid en die volgens de regels van de markt concurreert met de rest van de markt.

Sommige overheden zetten opdrachten in de markt uit, waarbij marktpartijen wordt gevraagd naar ideeën (request for information), of naar voorstellen (request for proposal). Na de inschrijving wordt dan de aanbesteding ingetrokken, en wordt het werk van de ondernemers gebruikt om de dienst in eigen huis te organiseren. Deze manier van gratis advies is niet illegaal, maar wel zeer onwenselijk gedrag waar tegen opgetreden moet worden.

Pompmolenlaan 7
3447 GK Woerden

T 0348 49 36 36
info@nederlandict.nl
www.nederlandict.nl

NL 53 ING B 0662590546
KvK 30174840

NEDERLAND ICT

In het nieuwe regeerakkoord wordt aangegeven dat het Rijk voortvarender dan voorheen beslist welke producten en diensten zij zelf ontwikkelt en welke zij door marktpartijen laat ontwikkelen (pagina 7 van het regeerakkoord). Het is goed dat de overheid meer kennis in huis haalt over ICT. Ook bestuurders moeten beseffen dat de digitalisering de primaire processen van de overheid raakt. Maar deze kennis moet gebruikt worden om op de juiste manier met de markt te werken aan de digitale overheid. De ontwikkelingen in de markt gaan zo snel dat het onmogelijk is voor de overheid om altijd up to date te zijn. 'Met regie naar de markt' moet dan ook het streven zijn: onder goede regie van de overheid de markt laten werken aan de oplossingen voor de digitale overheid.

De Wet markt en overheid is op dit moment ook niet van toepassing op besluiten van overheden om in te besteden. Overheden organiseren economische activiteiten dan in eigen beheer en sluiten ineens ondernemers uit van een (deel)markt waar zij jaren actief zijn geweest. Ondernemers zijn echter vogelvrij want kunnen niets tegen een dergelijke beslissing beginnen.
Voor een juist besluit over inbesteden dan wel uitbesteden is het essentieel dat bedrijfseconomische en maatschappelijke overwegingen in beschouwing worden genomen, en daarbij zorgvuldig wordt onderzocht of en in welke mate marktpartijen via een aanbesteding in staat zijn om invulling te geven aan de maatschappelijke en bedrijfseconomische belangen. De aanbestedingswet geeft ruime mogelijkheden om beide belangen bij een aanbesteding te laten meewegen. Bovendien kunnen ondernemers meestal een betere prijs-kwaliteit verhouding bieden dan de overheid kan in eigen beheer. Bij inbestedingen wordt daar meestal geen objectief onderzoek naar gedaan, en deze beslissingen kunnen niet door een rechter getoetst worden. Wij pleiten daarom voor een wettelijk genormeerd *transparant en objectief besliskader* voor overheden bij inbestedingsbeslissingen, waarbij ondernemers de gelegenheid krijgen een beter alternatief te bieden.

Alvorens te komen tot dit besliskader kan de Rijksoverheid zelf het goede voorbeeld geven, door bij ICT-diensten eerst de markt de bevragen. Dat geldt ook voor standaard ICT-diensten en producten, zoals bouw en beheer van datacentra en werkplekken voor medewerkers, die nu door een steeds grotere interne rijksdienst SSC-ICT worden uitgevoerd.

Tot slot pleiten wij voor *een meldplicht* voor inbesteden, op te nemen in de wet. Met een dergelijke meldplicht wordt transparant gemaakt in welke mate daadwerkelijk wordt inbesteed. Dat is van belang omdat ondernemers zodoende op een centrale plek kunnen zien welke overheden voornemens zijn om in te besteden. Nu is er geen overzicht en ondernemers kunnen niet de besluitvorming in alle gemeenten en provincies tegelijk volgen. Als ondernemers weten van (voorgenomen) inbestedingen, kunnen zij ook hun visie geven. Het besluit om het wel of niet te doen is evenwel alsnog aan de betreffende overheid zelf. Nederland ICT verzoekt u om de bovenstaande overwegingen en voorstellen mee te nemen in de verdere besluitvorming rond deze wet.

Met vriendelijke groet,
Nederland ICT

Public Policy Manager Digitale Overheid.